

# Contactpersoon en (wettelijke) vertegenwoordiger



## **Wat is eigenlijk het verschil tussen een contactpersoon en een vertegenwoordiger?**

Wie mag deze rollen vervullen? En wat wordt er dan van u verwacht? In deze folder leest u daar alles over.

## **(Wettelijk) vertegenwoordiger**

Een (wettelijke) vertegenwoordiger is degene die namens de cliënt beslissingen kan nemen over zorg gerelateerde zaken. De vertegenwoordiger is aanspreekpunt voor alle medewerkers en behandelaren van HOZO als het gaat om zorggerelateerde zaken, ook in noodsituaties. De vertegenwoordiger is op zijn/haar beurt contactpersoon voor de familie over dit soort zaken. Zie verderop in de folder wat een vertegenwoordiger precies doet en mag verwachten.

De rollen van contactpersoon en vertegenwoordiger kunnen door dezelfde persoon worden vervuld, maar ook door verschillende personen.

In principe geeft de cliënt zelf aan wie hij/zij als vertegenwoordiger wil benoemen (of in sommige gevallen, wie in ieder geval niet). Wij bespreken dat wanneer iemand bij ons in zorg komt. Wanneer een cliënt echter niet in staat is om een vertegenwoordiger aan te wijzen (en dit ook niet op een eerder moment formeel geregeld heeft), dan staat in de wet WGBO vastgelegd in welke volgorde mensen mogen optreden als vertegenwoordiger van de cliënt. Zie verder onder kopje 'WGBO'.

## **Eerste en tweede contactpersoon**

Aan iedereen die bij ons in zorg komt wordt gevraagd een eerste contactpersoon aan te wijzen. De eerste contactpersoon wordt gebeld wanneer er praktische zaken geregeld moeten worden, bijvoorbeeld zorgen dat er voldoende kleding aanwezig is. HOZO wil graag dat er ook een tweede contactpersoon wordt aangewezen. Deze wordt echter alleen benaderd/geïnformeerd als de eerste contactpersoon niet bereikbaar is.

Wanneer er een wettelijke vertegenwoordiger is (door de rechter benoemd), bijvoorbeeld een mentor of curator, dan is deze persoon automatisch ook de eerste contactpersoon.

## Wils(on)bekwaamheid

Wilsbekwaamheid heeft te maken met het kunnen maken van beslissingen over gezondheid(szorg). Iemand die wilsbekwaam is, is in staat om:

- Informatie op dit gebied te begrijpen en af te wegen;
- De gevolgen van het eigen handelen/zijn besluit te overzien;
- Van daaruit een weloverwogen besluit te nemen.

Wanneer een arts inschat dat iemand hier niet meer goed toe in staat is, is iemand wilsonbekwaam ter zake. Ter zake betekent "voor die specifieke situatie/beslissing". In die specifieke situatie(s) beslist de vertegenwoordiger namens de cliënt. Bij elke andere situatie en beslissing daarover moet de arts opnieuw beoordelen of de cliënt wel of niet zelf een beslissing kan nemen. Per situatie wordt steeds bekeken of de cliënt de beslissing nog zelf kan nemen.

Wanneer iemand wilsonbekwaam is beoordeeld voor een bepaalde situatie, dan neemt de vertegenwoordiger de te maken beslissing uit naam van de cliënt. Hij/zij probeert daarbij altijd zoveel mogelijk de cliënt te betrekken en houdt sowieso voor ogen wat de cliënt zelf gewild zou hebben.



## WGBO

In het geval dat niet is besproken/vastgelegd wie namens de cliënt als vertegenwoordiger gaat optreden en de cliënt komt in de situatie dat hij/zij niet (meer) zelf kan beslissen, dan is bij wet vastgelegd wie als vertegenwoordiger mag optreden. Deze wet heet de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst; WGBO. In de WGBO is vastgelegd in welke volgorde mensen mogen optreden als vertegenwoordiger van de cliënt:

1. Curator, mentor of bewindvoerder\*

Deze is benoemd door de rechter (= wettelijk vertegenwoordiger).

2. Schriftelijk gemachtigde

Deze is benoemd door de cliënt zelf in een schriftelijke verklaring op het moment dat de cliënt wilsbekwaam was. Dit kan bijvoorbeeld in een levenstestament of via een ondertekende verklaring zijn (= benoemd vertegenwoordiger).

3. Echtgenoot, geregistreerde partner of levensgezel, tenzij deze persoon dat niet wenst (=onbenoemd vertegenwoordiger).

4. Ouder, kind, (half)broer of (half)zus, grootouder, kleinkind, tenzij deze persoon dat niet wenst (binnen deze groep geeft de wet geen rangorde aan, de familie moet hierin zelf een keuze maken) (= onbenoemd vertegenwoordiger).

\*1. Een curator behartigt zowel de financiële als persoonlijke belangen (dus ook m.b.t. de zorg) van de cliënt.

\*2. Een mentor behartigt alleen de persoonlijke belangen (dus ook m.b.t. de zorg) van de cliënt.

\*3. Een bewindvoerder behartigt alleen de financiële belangen van de cliënt.





## Wat als het niet lukt om een vertegenwoordiger te vinden?

Soms komen de kinderen, broers en zussen er niet uit wie de vertegenwoordiger wordt. Dan zal, indien mogelijk, de behandelend arts een (tijdelijke) keuze maken. Mocht niemand van de familie willen optreden als vertegenwoordiger, of er is geen geschikte vertegenwoordiger, of er is onenigheid binnen de familie over wie vertegenwoordiger moet zijn, dan wordt de cliëntadviseur van HOZO ingeschakeld om een vertegenwoordiger aan te laten stellen door de rechter (mentor, curator of bewindvoerder). In de tussentijd dient de behandelend arts als goed hulpverlener te handelen in het belang van de cliënt.

Wanneer een andere naaste of een vriend of vriendin (in ieder geval een andere naaste dan in de WGBO genoemd) de vertegenwoordiging op zich wil nemen, dient dit via de rechter te worden geformaliseerd. Hij of zij wordt dan officieel als mentor/curator benoemd.

## **Wat doet de vertegenwoordiger? En wat mag hij/zij verwachten?**

- De vertegenwoordiger is eerste en enige aanspreekpunt voor de medewerkers en behandelaren van HOZO over het medisch behandelbeleid en zorggerelateerde zaken (zorgplan, verzorging e.d.).
- De vertegenwoordiger is aanspreekpunt voor de (overige) familie en andere relaties van de cliënt en hij/zij informeert deze over de zorg en behandeling en de situatie van de cliënt, ook in noodsituaties.
- De vertegenwoordiger geeft namens de cliënt wel of geen toestemming voor een medische behandeling/vorm van zorg, met als doel dat deze plaatsvindt zoals de cliënt dat (waarschijnlijk) gewild zou hebben. Deze toestemming is mede gebaseerd op (eerder) geuite wensen van de cliënt.
- De vertegenwoordiger geeft (gevraagd en ongevraagd) advies bij het nemen van beslissingen die van invloed zijn op de directe zorgverlening.
- De vertegenwoordiger heeft recht op alle informatie die voor een goede vertegenwoordiging nodig is en mag, indien gewenst, het dossier inzien. Medewerkers gaan wanneer toestemming of advies nodig is, daarvoor in gesprek met de vertegenwoordiger.
- De vertegenwoordiger betreft bij de te nemen beslissingen zoveel mogelijk de cliënt en houdt altijd voor ogen wat de cliënt zelf gewild zou hebben.

In geval dat de behandelend arts en de vertegenwoordiger van mening blijven verschillen over wat het beste voor de client is, kan in sommige gevallen een second opinion gevraagd worden.

In uitzonderlijke gevallen kan de behandelend arts oordelen dat de vertegenwoordiger niet handelt in het belang van de cliënt. In dat geval moet de arts de wens/wil van de vertegenwoordiger passeren en zelf handelen als 'goed hulpverlener'.

**Klaarstaan voor onze  
bewoners en cliënten  
doen we samen.**




# Meer informatie

Heeft u vragen naar aanleiding van deze informatie of twijfelt u of dit in uw situatie goed geregeld is? Vraag het na op de afdeling of benader de cliëntadviseur/wijkverpleegkundige.



## Contact

 0252 - 576 500

 [info@hozo.nl](mailto:info@hozo.nl)

 [www.goedvertegenwoordigd.nl](http://www.goedvertegenwoordigd.nl)